

18 czerwca 2010 r.

Stanowisko Unii Metropolii Polskich w sprawie wspierania zatrudnienia socjalnego oraz realizacji zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

W trosce o osoby niepełnosprawne oraz będące w trudnej sytuacji na rynku pracy Unia Metropolii Polskich wskazuje na konieczne zmiany, które powinny być wprowadzone do systemu zatrudniania socjalnego oraz do ustawy o rehabilitacji.

W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego, a w szczególności działania Centrów Integracji Społecznej Unia Metropolii Polskich zgłasza następujące postulaty.

1. Konieczne jest wyjaśnienie sytuacji prawnej CIS-ów prowadzonych w formie gospodarstw pomocniczych, które w świetle nowej ustawy o finansach publicznych przestaną istnieć z początkiem przyszłego roku. W jaki sposób należy je przekształcić i w jakiej formie prawnej będą mogły działać? Brak rozstrzygnięcia tej kwestii może oznaczać likwidację Centrów Integracji Społecznej prowadzonych w takiej formie.
2. Należy rozważyć rozszerzenie grup odbiorców CIS-ów, o osoby niepełnosprawne, które nie są uzależnione od alkoholu.
3. Wskazane jest również określenie standardów efektywności prowadzenia Centrów Integracji Społecznej, zebranie dobrych praktyk ich działania, a także ustalenie wspólnych kryteriów kontroli CIS-ów.
4. Postuluje się zmianę zapisu ustawy o zatrudnieniu socjalnym, stanowiącego, że w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu, które „przyjmuje się do Centrum wyłącznie po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego”, konieczne jest posiadanie dokumentu potwierdzającego ukończenie programu.

W zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych Unia Metropolii Polskich proponuje następujące zmiany:

1. Postuluje się aby całe zaopatrzenie ortopedyczne było w całości finansowane ze środków NFZ (w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego), za wyjątkiem sytuacji gdy istnieje konieczność indywidualnego dostosowania sprzętu ortopedycznego – wtedy racjonalny jest udział jednostek samorządu terytorialnego i współfinansowanie ze środków PFRON.
2. Zadania realizowane przez PFRON kierowane do osób indywidualnych powinny być przejęte przez samorządy powiatowe. Podobnie indywidualne zadania powinny być przynajmniej na poziomie powiatowym. Brak instrumentów wspierania gminy w realizacji zadań dotyczących osób niepełnosprawnych. Także tych zadań, które są w tej chwili w zakresie PFRON.
3. Większa pula środków z PFRON powinna być przeznaczona do podziału dla samorządów. Obecnie jest to niewiele ponad 30% a zdaniem Unii Metropolii Polskich na samorządy powinno być przeznaczone przynajmniej 50% środków PFRON pochodzących ze składki. Należy

ponownie określić udział samorządu w środkach PFRON. Przy takim zwiększeniu środków dla samorządu sam algorytm podziału może pozostać bez zmian. Natomiast sama zmiana algorytmu przy pozostawieniu środków podlegających podziałowi nie będzie miała znaczenia. Nie może też być sytuacji, w której w ślad za nowymi zadaniami dla samorządów nie idą dodatkowe środki finansowe np. przez niekorzystną zmianę algorytmu czy brak zwiększenia puli środków do podziału.

Należy także rozważyć sytuację zakładów chronionych oraz zweryfikować SOD-owski system refundacji wynagrodzeń (znaczące zróżnicowanie stawki w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności; znaczące zwiększenie dofinansowania osób najciężiej niepełnosprawnych, znaczące zmniejszenie dofinansowania lekkiego stopnia niepełnosprawności).

4. Władze samorządowe powinny mieć swobodę w określaniu właściwych jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.
5. Należy także sprecyzować delegację dla starosty do wydawania np. regulaminów porządkujących procedurę realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych (wynika to z wątpliwości czy wystarczająca jest obecna ogólna podstawa prawna). W zakresie kryteriów rozpatrywania wniosków składanych w ramach zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej proponuje się umożliwienie starostom stosowania kryteriów odzwierciedlających potrzeby danego powiatu.
Byłoby to możliwe np. poprzez dodanie w § 4 ust. 5 rozporządzenia MPiPS z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej sformułowania *bierze pod uwagę kryteria określone w regulaminie, a w szczególności:(...), albo bierze pod uwagę w szczególności(...).*
6. Postuluje się także poprawę współpracy pomiędzy samorządami a Biurem Pełnomocnika Rządu ds. Osób niepełnosprawnych poprzez wzmocnienie działań informacyjnych ze strony Pełnomocnika, w tym choćby w formie publikacji na stronie internetowej pytań zgłaszanych przez samorzady i odpowiedzi udzielanych przez Biuro.

**Prezes Zarządu
Fundacji Unia Metropolii Polskich**

**Paweł Adamowicz
Prezydent Miasta Gdańska**

**Przewodnicząca Rady Fundacji
Unia Metropolii Polskich**

**Hanna Gronkiewicz-Waltz
Prezydent M.St. Warszawy**